
frame

contemporary art
finland

Vuosikertomus 2020

Vieno Motorsin performanssi Pohjolan talossa Reykjavikissa. Esiintymistä on tuettu Framen apurahalla.

Lämmin kiitos vuodesta 2020!

Frame Contemporary Art Finland on nykytaiteen asian-
tuntijaorganisaatio ja tiedotuskeskus, joka vahvistaa suoma-
laisen nykytaiteen asemaa sekä edistää yhteistyötä koti-
maisten ja ulkomaisten nykytaiteen ammattilaisten välillä.
Suurin kansainvälinen hankkeemme on Venetsian biennaalin
Suomen näyttely.

Toimintamme lähtökohtana ovat yhdenvertaisuusperiaate, ilmaisunvapauden
kunnioittaminen sekä taiteen toimijoiden moniäänisyyden tunnistaminen. Huo-
mioimme kestävän kehityksen kaikessa toiminnassamme. Näihin kysymyksiin
pureuduimme erityisesti vuonna 2020 – tuloksista voit lukea Vaikutukset ja
avainluvut -luvuista.

Framen tärkein tehtävä on suomalaisen nykytaiteen kansainvälistäminen. Vah-
vistamme nykytaiteen toimijoiden toiminta- ja työskentelyedellytyksiä lisäämällä
verkostoja ja kulttuurivaihtoa, taiteen vientiä ja levitystä sekä kasvattamalla
suomalaisten taiteilijoiden läsnäoloa ja näkyvyyttä maailmalla.

Frame on myös suomalaisen nykytaiteen tiedotuskeskus. Vahvistamme
nykytaiteen toimintaympäristöä järjestämällä keskusteluja, tilaamalla selvity-
ksiä ja käymällä jatkuvaa dialogia alan ammattilaisten ja instituutioiden kanssa.
Kokoamme ja tuotamme tietoa nykytaiteen toimialasta alan ammattilaisten, päät-
täjien ja median käyttöön.

Miten onnistuimme vuonna 2020? Tästä voit lukea luvuista Kansainvälinen
ohjelma ja Frame tiedotuskeskuksena.

Kohdeyleisömme ovat suomalaiset ja Suomessa asuvat taiteilijat, päättäjät
ja media sekä nykytaiteen ammattilaiset Suomessa ja ulkomailla. Yhteistyötä
teemme useiden kumppaniorganisaatioiden kanssa.

Miten yhteistyötä tehtiin? Millaisia apurahahankkeita ulkomailla oli? Miten asian-
tuntijavieraat kokivat kohtaamiset suomalaisten taiteilijoiden kanssa? Vuoden
2020 tarinat löydät luvusta Kohokohdat vuonna 2020.

Framen yksi tärkeimmistä tukipilareista ovat lukuisat yhteistyökumppanit. Yksin
emme voi toimia. Yhteistyökumppanit, ohjelmaan osallistuneet taiteilijat ja
vieraat löydät tämän vuosikertomuksen lopusta.

Sisällysluettelo

Toimitusjohtajan katsaus, s. 6–7

Vaikutukset ja avainluvut, s. 8–12

Asiatuntijavierailut Suomeen

Apurahat

Tilaisuudet ja ohjelma

Viestinnän avainlukuja

Suosituimpia aiheita Framen somessa

Venetsian taidebiennaali mediassa

Vastuullisuus

Kansainvälinen ohjelma: Frame verkostojen rakentajana, s. 13–21

Vieraanvaraisuusharjoituksia pohti vieraanvaraisuuden, tiedon ja

saavutettavuuden suhdetta

Venetsian taidebiennaali siirtyi – teostuotanto jatkui

Asiantuntijavierailut tapahtuivat verkossa

Ohjelmat vahvistavat ammattimaisuutta

Apurahat

Frame tiedotuskeskuksena: toimialan kehittäminen, tiedon tuotanto ja vahvat verkostot, s. 22–25

Toimialan kehittäminen

Tiedon tuotanto

Vahvat verkostot

Viestinnän merkitys korostui

Kohokohdat vuonna 2020, s. 26–33

Jenna Sutelan yksityisnäyttely Norjassa oli vuoden paras

Teoksen matka Helsingistä Belgiaan ja New Yorkiin

Peer-to-Peer -verkkotapaamiset uutena avauksena

Toinen tilausteos vie Helsingin luontoon ja kaupunkiympäristöön

Portfoliotapaamiset

Kyselyt kentälle koronaviruksen vaikutuksista nykytaiteeseen

Hiilijalanjälki numeroiksi ja rakenteisiin

Talous ja hallinto, s. 34–36

Hallinto ja henkilöstö, s. 37

Mitä seuraavaksi?, s. 38–39

Ohjelma, taiteilijat ja yhteistyökumppanit, s. 40–43

Vuosikertomus 2020
Frame Contemporary Art Finland

Toimitus: Laura Boxberg
Kannen kuva: Laura Soisalon-Soininen, Seven Recipients.
Yksityiskohta teoksesta. Kuva: Kira Björklund

Taitto: Kira Björklund

frame-finland.fi
@framefinland

Toimitusjohtajan katsaus

Etäisyyksien vuosi pakotti perusasioiden äärelle

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen: koronaviruksen nopea maailmanlaajuinen leviäminen alkuvuodesta mullisti Framen työskentelyn ja nykytaiteen toiminnan. Suurin osa kansainvälisistä nykytaiteen suur tapahtumista – biennaaleista, festivaaleista ja taidemessuista – siirrettiin tulevaisuuteen. Näin myös Venetsian taidebiennaali, jota Frame oli valmistellut jo vuoden verran. Museot ja galleriat suljettiin lähes kaikkialla maailmassa. Nykytaiteen kuraattorit ja muut asiantuntijat, jotka näyttelysuunnittelutyönsä vuoksi matkustavat maailmalla, jäivät kotiinsa.

Koronapandemia keskeytti kaiken matkustamisen ja synnytti uudenlaisen etäisyyden tilan. Tämä antoi sysäyksen Framelle toteuttaa uudenlainen digiloikka: *Vieraanvaraisuusharjoituksia*-ohjelma, joka piti toteuttaa Kontulassa, Keskuspuistossa ja live-keskusteluina toteutettiin digitaalisilla alustoilla podcasteina, Zoomissa ja YouTube-striimauksina.

Vaikuttaminen vahvistui

Etäisyyksien vuosi vahvisti Framen roolia nykytaiteen tiedotuskeskuksena ja toimialan edunvalvojana. Kokosimme heti maaliskuun lopulla tietoa valtioneuvoston koronasuosittelusten vaikutuksista kuvataiteen toimijoihin ja jaoimme tätä tietoa opetus- ja kulttuuriministeriöön. Lisäksi käsitelimme ministeriön oman koronakyselyn tulokset ja jatkoimme tiedonkeruuta koko vuoden ajan.

Nykytaiteen kävijä- ja katsojamäärät ovat olleet viime vuosina huippuluokkaa. Kuitenkin sen rahoitus on kaikkiin muihin taiteenaloihin verrattuna syvässä kuopassa. Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore julkaisi loppuvuodesta 2019 Suomen taide- ja taiteilijapolitiikka 2019 –selvityksen, jossa avataan tämänhetkistä tilannetta ja syitä siihen. Selvityksen myötä ryhdyimme suunnitelmalliseen vaikuttamistyöhön, joka jatkuu koko hallituskauden. Suunnitelma tähtää nykytaiteen rahoituksen kasvuun ja siten koko kentän toimintaedellytysten kasvattamiseen.

Paluu perusasioihin

Framen strategian mukaisesti Framen toiminta perustuu asiantuntijuuteen ja vuorovaikutukseen alan ammattilaisten kanssa. Toimintamme lähtökohtana ovat yhdenvertaisuusperiaate, ilmaisunvapauden kunnioittaminen sekä taiteen toimijoiden moniäänisyyden tunnistaminen. Frame huomioi kestävän kehityksen kaikessa toiminnassaan.

Kansainvälisen toiminnan hiljentyminen ja pysähtyminen antoi syksyllä tilaisuuden keskittyä näiden perusasioiden vahvistamiseen.

Framen suuria hankkeita vuonna 2020 olivat yhdenvertaisuus, kestävä kehitys ja vaikuttaminen. Kestävän kehityksen osalta jatkettiin Framen hiilijalanjäljen ja parempien toimintatapojen selvittämistä yhdessä IHME Helsingin, Mustarinda-seuran ja residenssiorganisaatio HIAPin kanssa palkatun ekokoordinaattorin tuella. Yhdenvertaisuutta ja rasisminvastaisuutta työstettiin syksyllä kymmenessä työpajassa ja uudet eettiset ohjeistukset jalkautettiin Framen toimintaan ja viestintään.

–Raija Koli

Kuva: Kira Björklund.

Vaikutukset ja avainluvut

Asiantuntijavierailut Suomeen

Frame tukee suomalaisten taiteilijoiden ja muiden nykytaidekentän toimijoiden verkottumista kutsumalla Suomeen kansainvälisiä taiteen ammattilaisia tutustumis- ja tutkimusvierailuille.

Vuoden aikana järjestimme **9** asiantuntijavierailua, joista suurimman osan digitaalisesti.

Yhteensä nämä asiantuntijat tapasivat **46** taiteilijaa ja neljän organisaation edustajia.

Ehdotimme asiantuntijavierailulle kaikkiaan lähes **sataa taiteilijaa** tavattavaksi.

Asiantuntijavierailijien vaikutukset ulottuvat usealle vuodelle: edellisten vuosien vierailujen seurauksena suomalaisia taiteilijoita oli näyttelyissä ja muissa hankkeissa ympäri maailmaa.

Apurahat

Teemme kyselyn apurahansaajille joka toinen vuosi. Viime vuonna vastanneista **92 %** totesi, että apurahasta oli hyötyä heidän kansainväliselle uralleen.

Vuonna 2020 Frame tuki

117 hanketta

204 taiteilijaa

11 asiantuntijaa

— kaikki nämä taiteilijat ja asiantuntijat sekä hankkeet – pienet ja suuret – tekivät suomalaista nykytaidetta tunnetuksi.

Syksyn Rehearsing Hospitalities -tapahtuma järjestettiin verkkotilaisuuksina. Keskusteluissa syvennettiin erityisesti uudessa Rehearsing Hospitalities Companion 2 -julkaisussa käsiteltyjä kysymyksiä saavutettavuudesta. Kuva: Kira Björklund.

Tilaisuudet ja ohjelma

Koronapandemia vauhditti digitaalisten sisältöjen tuotantoa. Kun emme voineet tavata kasvokkain, kohtasimme verkossa. Siirsimme kansainvälisen ohjelmamme verkkoon ja avasimme uusia kanavia.

4 podcastia Acastissa keräsivät 500 kuuntelua.

Uusi YouTube-kanava keräsi yli 800 videon katselua.

Teimme yhden avoimen kuraattorihaun, johon saimme **340** hakemusta.

HIAPin, IHME Helsingin ja Mustarindan kanssa yhteistyössä järjestämämme *Ympäristökriisi – sanoista tekoihin taiteen kentällä* -seminaari keräsi **200** osallistujaa.

Viestinnän avainlukuja

Käynnit verkkosivuilla	61 000
Facebook-seuraajat	7 000
Twitter-seuraajat	3 500
Instagram-seuraajat	6 300
suomenkielisen uutiskirjeen tilaajat	2 500
englanninkielisen uutiskirjeen tilaajat	3 700

Koronapandemia vaikutti myös Framen sosiaalisen median sisältöihin. Reagoimme uuteen normaaliin kehittämällä vuoden alussa aloittamaamme kotimaisten näyttelysuositusten julkaisusarjaa laajemmaksi, verkossa koettavien ja katsottavien näyttelyiden, taideteosten ja taidetapahtumien sarjaksi.

Teemu Korpela: Intercourse Between Two Worlds 1, 2020. Näyttely Savvala, Latvia. Hanketta tuettiin Framen apurahalla. Kuva: Madara Gritane.

Suosituimpia aiheita Framen somessa

- Venetsian taidebiennaaliin liittyvä taiteilijajulkistus
- Framen apurahat
- *Vieraanvaraisuusharjoituksia*-ohjelma
- Kuvataiteen tilasto
- koronapandemian vaikutukset kuvataidekentällä
- Julkaisu *Rehearsing Hospitalities Compainon 2*

Venetsian taidebiennaali mediassa

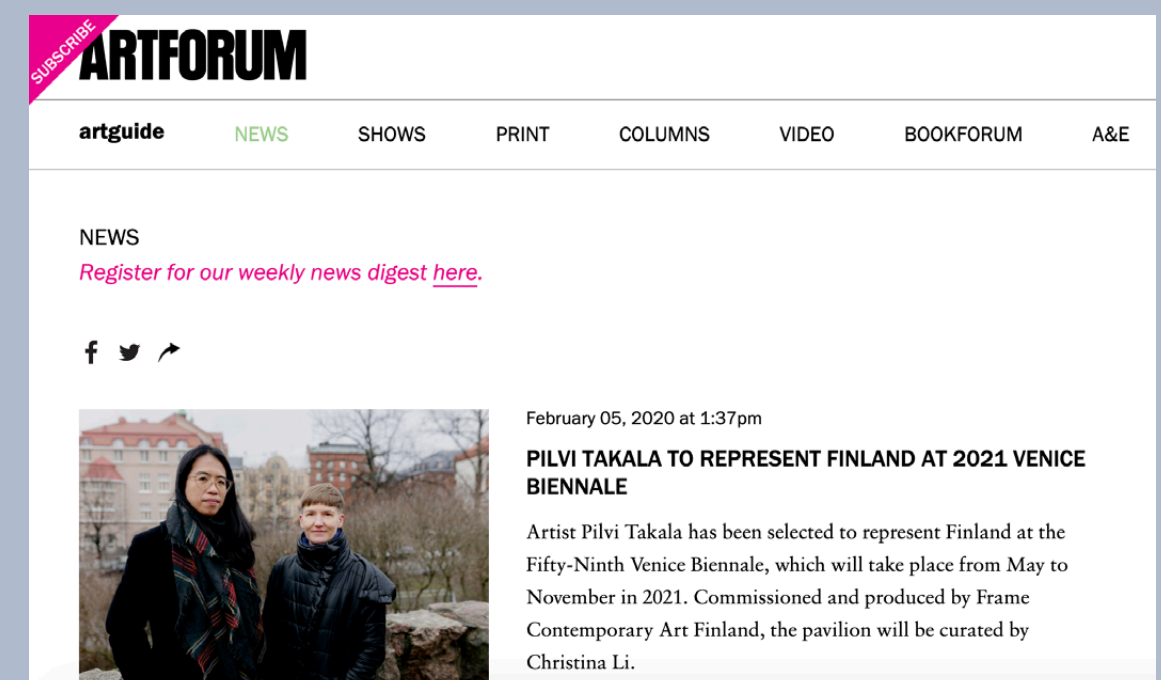
Vuonna 2020 julkaisimme Venetsian taidebiennaaliin taiteilijavalinnan. Tämä keräsi huomiota kotimaisessa ja kansainvälisessä mediassa:

Celebrated Video and Performance Artist Pilvi Takala Will Represent Finland at 2021 Venice Biennale — ArtNews 5.2.2020

Pilvi Takala to represent Finland at the 2021 Venice Biennale — Artforum 5.2.2020

Pilvi Takala, artista delle candid camera, rappresenterà la Finlandia alla 59ma Biennale d'Arte di Venezia, che si terrà nel 2021 — Exibart 5.2.2020

Palkittu Pilvi Takala tekee Suomen teoksen Venetsian biennaaliin 2021 — HS 5.2.2021

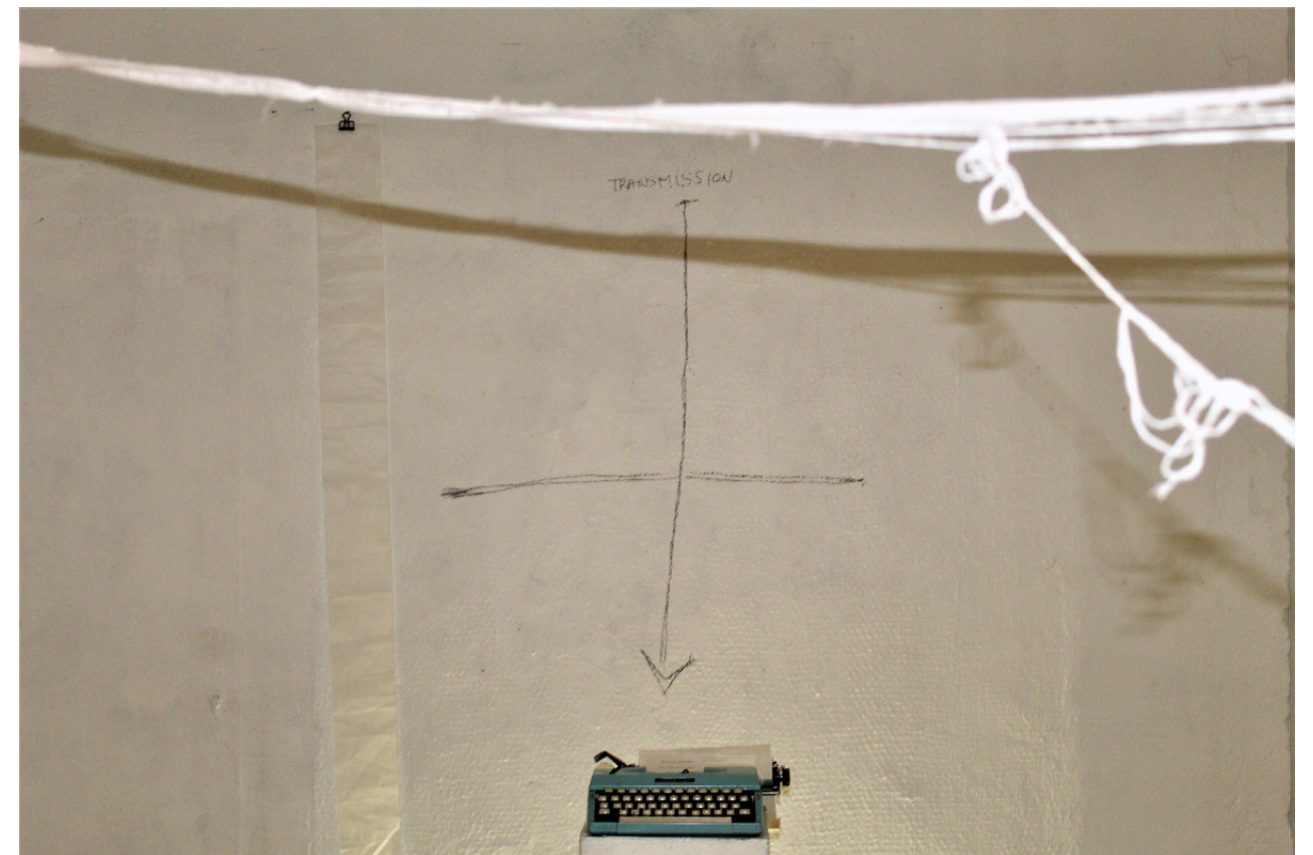
Vastuullisuus

Laskimme vuoden 2019 toimintaamme liittyviä päästöjä. Niitä kertyi lähes 700 000 kg CO₂e, joista 89 prosenttia syntyi matkustamisesta: apurahahankkeista, Venetsian biennaalista ja asiantuntijavieraiden matkoista. Päästömäärän laskeminen antoi meille sysäyksen tehdä asialle jotain. Vuonna 2021 meillä on suunnitelma päästöjen vähentämiseksi.

Vastaanotimme elokuussa 2020 Suomen taideinstituutioille tarkoitetun *Call for Action* -aloitteen. Samannimisen yksityisen Facebook-ryhmän kautta jaettu aloite kutsui meidät tarkastelemaan organisaatiotamme ja työtämme rasismiin liittyvien kysymysten avulla. Tämä työ antoi meille eväitä työstää rasisminvastaisempaa taidekenttää. Säätiölle tehtiin *Epäasiallisen kohtelun ja häirinnän ehkäiseminen* -ohjeistus.

Teimme myös yhteistyötä Art For Equality -hankkeen toimijoiden kanssa pyrkimyksenä tuottaa hankkeelle vahvempi toimijaverkosto. Kevään päätapahtuma oli Stop Hatred Now 2020 -festivaali, jossa Art for Equality -klusterin koordinaattori **Jenni Nurmenniemi** toimi festivaalin ja erityisesti sen taideinstituutioille suunnatun työpajapäivän yhtenä kuraattorina.

Kansainvälinen ohjelma: Frame verkostojen rakentajana

Kuva Anna Matveisen *Allosteric Modulators* näyttelystä, Vent Space Gallery, Tallinna. Osallistumista on tuettu Framen apurahalla.

Vieraanvaraisuusharjoituksia pohti vieraanvaraisuuden, tiedon ja saavutettavuuden suhdetta

Vuosi 2020 oli Vieraanvaraisuusharjoituksia-ohjelman toinen vuosi. Ohjelmassa pohdimme, miten taide ja taideorganisaatiot luovat uusia vieraanvaraisuuden muotoja ja uutta vieraanvaraista toimintakulttuuria.

Nykytaidekentän vieraanvaraisuuden käytännöt ja toimintatavat kaipaavat päivitystä. Taideorganisaatiot toimivat maailmassa, joka on yhä moninaisempi. Yhteiskuntaan ja kulttuuritoimintaan osallistuu enenevässä määrin ihmisiä ja toimijoita, joiden kulttuuriset taustat ja toiminnan lähtökohdat poikkeavat toisistaan.

Vieraanvaraisuusharjoituksilla tuemme visuaalisen taiteen ja erityisesti nykyaiteen kannalta merkittävien ajankohtaisten kansainvälisten käytäntöjen ja ilmiöiden sekä kehityssuuntien esille tuloa Suomessa. Se luo monipuolisempaa taidekenttää sekä mahdollistaa erilaisista taustoista ja marginaalisista ryhmistä ponnistavien taiteilijoiden osallistumisen suomalaiseen ja kansainväliseen nykyaitekenttään. Samalla se luo pitkäjänteisiä kansainvälisiä verkostoja sekä uusia yhteistyön muotoja niin Suomessa kuin kansainvälisestikin.

Ohjelman puitteissa järjestetään keskusteluja, esityksiä ja työpajoja sekä komisioidaan uusia teoksia. Poikkeuksellisenä vuonna jouduimme muuttamaan suunniteltua ohjelmaa monilla eri tavoilla. Siirsimme fyysisesti Helsinkiin suunniteltu ohjelmaa nettiin ja vuodelle 2021. Ohjelman yhteistyökumppaneina vuoden 2020 aikana olivat mediakulttuuriyhdistys **M-cult** ja antirasistinen ja feministinen kulttuurikeskus **Museum of Impossible Forms**, jotka jatkavat kumppaneina vuoden 2021 kevään ohjelmaan.

Ohjelman siirtyessä verkkoon korostui uusien kansainvälisten ammattiyleisöjen tavoittaminen ympäristössä, jonne lukuisat taideorganisaatiot ja muut kulttuuri-toimijat siirsivät ohjelmaansa. Kehitimme ohjelman sisällöille kanssa uusia tarkoituksenmukaisia uusia medioita transkriptiosta, podcasteihin ja online-lukutilaisuuksiin.

Vieraanvaraisuusharjoituksia näkyi vuonna 2020 neljällä tavalla: verkko-tapahtumina, julkaisuna, podcast-sarjana sekä teoskomissiona.

Kuvakaappaus Camille Auerin videosta *end ending beginning beginning*.

Keväällä *Towards Ecologies of Access* -tapahtumassa työstään keskustelivat taiteilijat **Kristiina Koskentola** ja **Pia Lindman** sekä kuraattori **Lars Bang Larsen** ja **Mi You**. He pohtivat miten saada yhteys länsimaiden ulkopuoliseen tapoihin tietää ja tuottaa tietoa taiteen kautta. Työnsä kautta he haastavat kahtiajakoja kuten keho-mieli, materiaallinen-virtuaalinen ja inhimillinen-ei-inhimillinen ja käsittelevät mm. shamanismin ja psykedelian yhteyksiä työhönsä.

Taiteilija **Vidha Saumyan** *Reading List Leaders* -podcast jatkoi syksyllä 2019 Framen toimistoon tilattua Saumyan *Reading List* -teosta. Podcastissa Saumya keskusteli neljän kutsumansa vieraan kanssa lukemisesta, kirjoittamisesta ja lukulistoista sekä kaanonin laajentamisesta.

Syksyllä julkaisimme toisen osan *Rehearsing Hospitalities Companion* -kirjasarjasta. Teimme julkaisun yhteyteen neljä julkaisua avaavaa keskustelutilaisuutta. Julkaisussa kysytään miten saavutettavuus, pääsy valtaan ja toimijuus voidaan nähdä eri näkökulmista ja monipuolisesti. Samalla julkaisussa haastetaan normatiivisia ja instituutionalisoituja käsityksiä saavutettavuudesta.

Loppuvuodesta valmistui taiteilija **Laura Soisalon-Soinisen** uusi teos Framen aulatalaan. Lue lisää teoksesta Kohokohdat 2020 -luvusta.

Christina Li ja Pilvi Takala. Kuva: Ida Enegren.

Venetsian taidebiennaali siirtyi – teostuotanto jatkui

Venetsian taidebiennaali on maailman tärkein joka toinen vuosi järjestettävä nykytaiteen kansainvälinen festivaali, jolla on joka toinen vuosi yli puoli miljoonaa kävijää. Frame tilaa ja tuottaa Suomen näyttelyn Suomen Alvar Aalto -paviljonkiin.

Korona muutti myös Venetsian biennaalin tuotantoa: vuodelle 2021 suunniteltu näyttely siirtyi vuoteen 2022 ja Suomen paviljongin taiteilija on **Pilvi Takala** ja näyttelyn kuraattori on hongkongilainen **Christina Li**.

Venetsian biennaali pidetään huhtikuusta marraskuuhun 2022.

Asiantuntijavierailut tapahtuivat verkossa

Frame tukee suomalaisten taiteilijoiden ja muiden nykytaidekentän toimijoiden kansainvälistä vuorovaikutusta ja verkostoitumista kutsumalla Suomeen kansainvälisiä taiteen ammattilaisia tutustumis- ja tutkimusvierailuille.

Vuonna 2020 korona ei pysäyttänyt vierailuja – siirsimme ne verkkoon.

Verkkovierailut kestivät useimmiten yksi tai kaksi päivää, jonka aikana asiantuntijavieras tapasi suomalaisia taiteilijoita useimmiten noin tunnin kestävässä sessioissa.

Vuonna 2020 Framen asiantuntijavieraat olivat

Katia Krupennikova, kuraattori, V-A-C Foundation
Ingel Vaikla, kuraattori, KAI Art Centre (vierailu yhteistyössä AV-arkin kanssa)
Eriola Pira, kuraattori, Vera List Center
Olga Hatzidaki, kuraattori, locus athens
Pieter Vermeortel, taiteellinen johtaja, Netwerk Aalst
Samuel Leuenberger, taiteellinen johtaja SALTS
Christina Gigliotti, kuraattori
Susanne Kudielka, kuraattori
Kaspar Wimberley, kuraattori, The Morning Boat

I'm very grateful to Frame for the perfectly warm and efficient organisation of my trip and such a generous way of hosting me! I was truly impressed by your hospitality! It was a beautiful trip!

– Katia Krupennikova (Framen asiantuntijavieras vuonna 2020)

Katia Krupennikova.

Ohjelmat vahvistavat ammattimaisuutta

Yksittäisten asiantuntijavierailujen lisäksi Frame tekee yhteistyötä lukuisten eri toimijoiden kanssa luodakseen kansainvälisiä verkostoja suomalaiselle taiteilijoille ja taidekentän toimijoille. Samalla tuemme nykytaiteen kuraattoreiden ja taiteilijoiden mahdollisuuksia kehittää omaa työskentelyään.

Vuonna 2020 Framella oli käynnissä kolme verkostoa kasvattavaa ohjelmaa: **Frame Curatorial Research Fellowship**, **Peer to peer -sessions** sekä **Nordic-Baltic Curatorial Research Programme**. Framen pitkäaikainen ohjelma **Helsinki International Curatorial Programme**, joka tuo ulkomaisia kuraattoreja Suomeen, oli vuonna 2020 tauolla koronan vuoksi.

Kaikki neljä ohjelmaa vahvistavat nykytaiteen ammattimaisuutta sekä kansainvälisiä verkostoja: painopisteinä olivat kuratoriaalisen tutkimuksen lisääntyminen, nuorten kuraattorien ammatillisen osaamisen kasvu, mentorointi ja verkottuminen.

Ohjelmapäällikkö Jussi Koitela:

Ensimmäinen avoin haku Frame Curatorial Research Fellowship -ohjelmaan keräsi huimat 340 hakijaa ympäri maailmaa. Toteutimme avoimen haun EVA International -biennaalin (Limerick, Irlanti) ja Casco Art Institute taideorganisaation (Utrecht, Alankomaat) kanssa. Hakijoiden joukosta ohjelmaan valittiin kuraattori-taiteilijat Ama Josephine Budge ja Nikolay Smirnov, joista Ama Josephine Budge aloitti tutkimuksensa syksyn 2020 aikana. Nikolay Smirnov toteuttaa tutkimuksensa vuoden 2021 aikana.

Ohjelman toinen avoin haku toteutetaan vuoden 2022 keväällä. Frame Curatorial Research Fellowship -ohjelmaa tukee Koneen säätiö.

Ama Josephine Budge.

Mark Niskanen ja Jani-Matti Salo Inkeri Aulan kanssa: Murmurations, 2020. Ääniteos New Yorkissa. Teoksen komissioi Suomen New Yorkin kulttuuri-instituutti. Hanketta tuettiin Framen apurahalla.

Niskanen & Salo Murmurations New Yorkissa

“Brooklyn Bridge Park -puistoon toteutettu Niskasen & Salon Murmurations-teos oli yksi harvoja taidekokemuksia, joita New Yorkissa saattoi kokea lokakuussa 2020, joka oli Yhdysvalloissa erittäin kriittistä aikaa pandemian kannalta. Teoksen toteuttaminen julkisessa tilassa oli tavoitteena projektin alusta saakka, joten pandemia ei vaikuttanut hankkeen toteuttamiseen tilallisesti”, kertoo Suomen New Yorkin kulttuuri-instituutin ohjelmapäällikkö Elina Suoyrjö.

“Taiteilijat saivat teoksesta paikan päällä erittäin positiivista palautetta. Teos kosketti suurta määrää puiston kävijöistä, jotka usein vielä palasivat paikalle ystäviensä ja läheistensä kanssa. Kokonaisuudessaan teoksella oli kahden viikonlopun aikana 1500 kokijaa. Teos tarjosi kollektiivisen kuuntelemisen kokemuksen kaupunkilaisille aikana, jolloin läheisyyttä on tullut välttää kaikin keinoin.”

Apurahat

Apurahoilla kasvatamme suomalaisen taiteen kansainvälisiä esittämismahdollisuuksia, tuemme taiteilijoiden kansainvälistä uraa, parannamme taiteilijoiden toimeentulon edellytyksiä ja lisäämme taiteen ammattilaisten kansainvälisiä verkostoja ja vuorovaikutusta.

Frame sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä jaettavaksi yhteensä 270 000 euroa. **Projektiapurahahakuja** oli kaksi ja **matka-apurahahakuja** kuusi.

Noin 700 taiteilijaa ja alan toimijaa hakee vuosittain Framen apurahaa noin kahden miljoonan euron edestä. Apurahoilla tuetaan vuosittain keskimäärin 170 hanketta ja yli 200 taiteilijaa ja nykytaiteen asiantuntijaa. Framen tuki kohdistui suomalaistaitelijoiden näyttelyihin ulkomailla, kansainväliseen levitykseen tarkoitettuihin taidejulkaisuihin ja nykytaiteen ammattilaisten verkostoitumiseen. Lisäksi osa myönnetystä tuesta kohdistuu gallerioiden messutoimintaan ulkomailla, mutta monen hankkeen toteutus siirtyi vuodelle 2021.

Emma Hellen and Helena Sinervon näyttely *Underneath* Pohjolan talossa Reykjavikissa. Näyttelyä tuettiin Framen projektiapurahalla.

Löydät kaikki Framen apurahansajat Myönnetty apurahat-sivustolta kohdasta Apurahahankkeet 2020.

Koronapandemian takia maaliskuun projektihakua pidennettiin. Myönsimme joustoja apurahojen käyttöaikeisiin, muutoksia käyttötarkoituksiin sekä kaksi erityisapurahaa hankkeiden loppuun saattamiseksi. 11 apurahahanketta peruuntui ja 43:n hankkeen toteutus siirtyi vuodelle 2021.

Frame tiedotus- keskuksena: toimialan kehittäminen, tiedon tuotanto ja vahvat verkostot

Toimialan kehittäminen

Frame on suomalaisen nykytaiteen tiedotuskeskus. Vahvistamme nykytaiteen toimintaympäristöä järjestämällä keskusteluja, tilaamalla selvityksiä ja käymällä jatkuvaa dialogia alan ammattilaisten ja instituutioiden kanssa.

Kokoamme ja tuotamme tietoa nykytaiteen toimialasta alan ammattilaisten, päättäjien ja median käyttöön. Tuotamme tilastotietoa gallerioista ja nykytaiteen tapahtumista sekä kokoamme yhteistyössä Museoviraston kanssa taide-museoiden kävijätilaston.

Vuonna 2020 vaikuttamistyömme keskittyi kahteen suureen kysymykseen: akuuttiin koronakriisiin sekä rakenteelliseen ongelmaan, kuvataiteen rahoituskuopan täyttämiseen.

Viestintäpäällikkö Laura Boxberg:

Selvitimme koronapandemian vaikutuksia nykytaiteen kenttään olemalla aktiivisesti yhteydessä kentän eri toimijoihin ja organisaatioihin. Raportoimme tuloksista ja kentän toimijoiden tilanteesta päättäjille ja rahoittajille tasaisin väliajoin. Toimitimme vuoden aikana kaikkiaan kolme eri kyselyä. Lisäsimme kyselyistä koostetut raportit ja tietokortit verkkosivuillemme kaikkien toimijoiden avoimesti käytettäväksi.

Jatkoimme edellisenä vuonna alkanutta vaikuttamistyötä kuvataiteen rahoituskuopan täyttämiseksi. Tapasimme kuvataiteen kentän toimijoita sekä ministeriön ja Taiteen edistämiskeskuksen viranhaltijoita. Tilasimme Suomen taiteilijaseuran kanssa tiedonselvityksen Taiteen edistämiskeskuksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksista ja apurahoista. Vaikuttamisyhteistyötä teimme myös Kulta ry:n kanssa.

Tiedon tuotanto

Vuoden 2019 kuvataiteen vuositilastot julkaistiin syyskuussa 2020. Tilastokokonaisuus oli aikasarjassaan neljäs ja sen toimitti tietoasiantuntija **Katri Salmenoja**. Vuositilaston mukaan vuonna 2019 suomalaisiin kuvataidekohteisiin tehtiin kaikkiaan noin 4,8 miljoonaa käyntiä. Kasvua vuoteen 2018 oli noin viisi prosenttia.

Taidegallerioille lähetetyssä kyselyssä paneuduimme aikaisempia vuosia tarkemmin gallerioiden talouslukuihin. Tilastokyselyssä gallerioilta tiedusteltiin organisaation talouden tilasta ja mahdollisista lisärahoitustarpeista. Tämä tuotti entistä tarkempia ja vertailukelpoisempia tietoja taidegallerioiden taloudesta.

Kuvataiteen vuositilaston lisäksi toteutimme pilottikyselyn suomalaisille mediataiteen tuotantoyhtiöille mediataiteen kansainvälisestä levityksestä vuonna 2019.

Sonja Donner, *A lamp lit a room on a night of a kind. A tree has fallen, now there is a hut*. Julkaisua tuettiin Framen projektiapurahalla.

Vahvat verkostot

Framen sivukonttorit on hanke, jossa perustamme parin päivän ajaksi sivukontto-reita eri puolille Suomea. Tapaamme vierailujen aikana laajasti paikallisia nykytai-teen toimijoita sekä keskustelemme museoiden, gallerioiden ja taiteilijayhteisöjen kanssa kansainvälisyydestä ja toimialan kehittämistarpeista. Sivukonttori-hanke on osa nykytaiteen toimialan valtakunnallista kehittämistyötä.

Kussakin kaupungissa järjestetään yhteistyössä paikallisen taidemuseon ja taiteili-jaseuran kanssa Framen infotilaisuus sekä apurahaneuvontaa ja portfolio tapaami-sia. Vuoden 2020 Framen sivukonttori järjestettiin Porissa 16.–17. tammikuuta.

Sivukonttorin aikana vierailimme Porin taidemuseossa, Galleria 3H+K:ssa, Porin taiteilijaseurassa sekä Tehdas ry:n Vanhalla radioasemalla. Tapasimme myös Porin kaupungin kulttuurisyksikön päällikön Jyri Träskelinin sekä Taiteen edistämiskes-kuksen läänintaiteilijan **Maikki Kantolan**. Portfoliotapaamisiin osallistui kahdeksan ja apurahaklinikalle seitsemän taiteilijaa. Infotilaisuuteen osallistui 25 henkilöä.

Järjestimme kaikille avoimen Open House -aamun Framen toimistolla helmikuussa. Tilaisuudessa yleisön ja sidosryhmien oli mahdollista tulla katsomaan toimistolle tilattua **Vidha Saumyan Reading List** -teosta ja tapaamaan Framen henkilökuntaa aamukahvin äärelle.

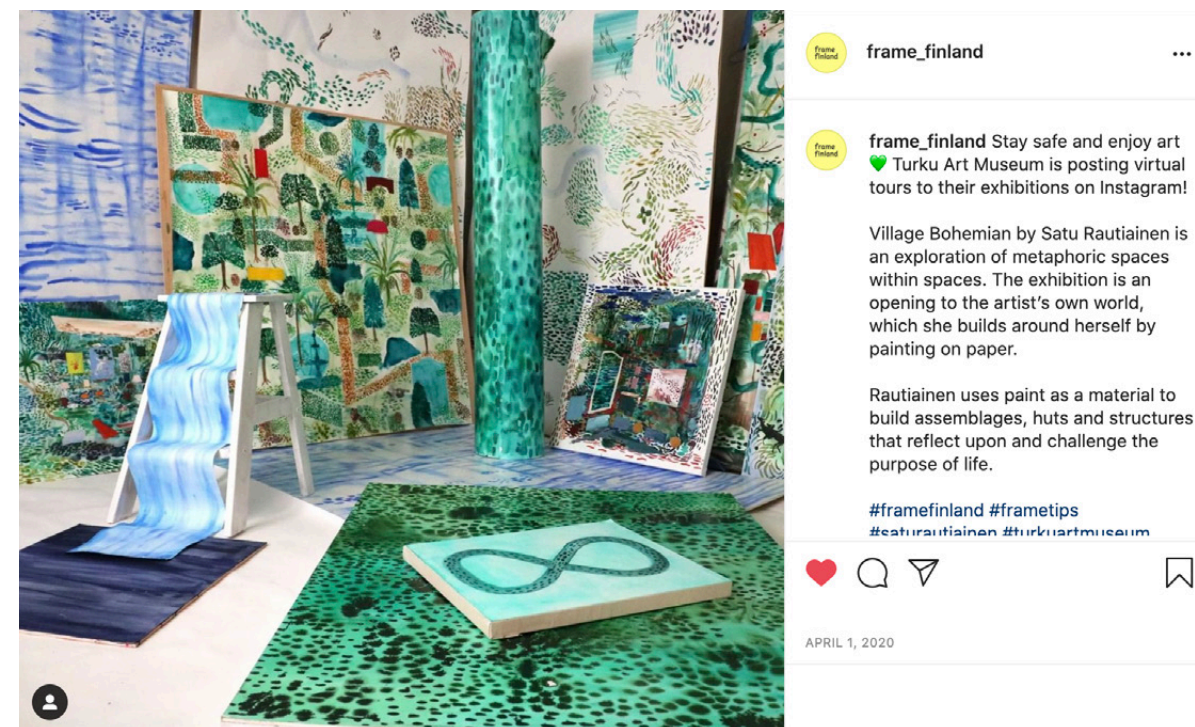
Apurahansaajien aamiaisella tuomme Framen apurahansaajat yhteen. Tapaamme heitä kasvotusten ja kuulemme toteutuneista hankkeista – onnistumisista ja hankaluuksista matkan varrella. Aamiaisen on samalla tilaisuus verkostoitumiselle: taiteilijat tapaavan kollegojaan ja vaihtoivat kuulumisia aamiaisen lomassa. Tammi-kuussa järjestetylle aamiaiselle kokoontui 46 apurahansaajaa. Aamun teemana oli näkyvyys.

Viestinnän merkitys korostui

Koronavuonna viestinnän merkitys korostui.

Kevään poikkeustilan myötä oma ohjelmatoimintamme siirtyi kokonaan verkkoon, apurahahankkeita peruttiin, ja lisäksi kansainvälinen sekä kotimainen näyttely-toiminta keskeytyi useaksi kuukaudeksi. Kehitimme vuoden aikana sosiaalisen median kanaviamme entistä saavutettavammiksi ja kohdensimme sosiaalisen me-dian viestintäkanavia entisestään niin, että Twitterissä keskityimme kotimaan vai-kuttajaviestintään, kuten koronatilanteen vaikutuksista raportointiin. Otimme käyttöön YouTube voidaksemme tuottaa sisältöä entistä monipuolisemmin verkossa.

Nämä muutokset vaikuttivat suoraan Framen sosiaalisen median sisältöihin. Rea-goimme uuteen normaaliin kehittämällä vuoden alussa aloittamaamme kotimaisten näyttelysuositusten julkaisusarjaa laajemmaksi, verkossa koettavien ja katsot-tavien näyttelyiden, taideteosten ja taidetapahtumien sarjaksi. Julkaisimme näitä näyttelysuosituksia kerran viikossa.

Framen sosiaalisen median kanavat

Instagram: @frame_finland

Facebook: facebook.com/FrameFinland

Twitter: @framefinland

Kohokohdat vuonna 2020

Nyt kerromme vuoden 2020 kohokohdista – ääneen
pääsevät kumppanimme ja verkostomme.

Jenna Sutelan videoteoksen esittely norjan viittomakiellä. Kuvakaappaus. Kunsthall Trondheim.

Jenna Sutelan yksityisnäyttely Norjassa oli vuoden paras

Jenna Sutelan ensimmäinen mittava kansainvälinen soolonäyttely NO NO NSE NSE oli esillä Kunsthall Trondheimissa 4.3.–29.8.2020. Taidehallille näyttely oli ensimmäinen sen uuden johtajan **Stefanie Hesslerin** alaisuudessa tuotettu näyttely.

“Näyttely edustaa taidehallin monialaista ja spekulatiivista tulevaisuuden suuntaa, jossa keskitymme erityisesti uusiin teostuotantoihin”, Hessler sanoo.

Alunperin maaliskuulta toukokuulle suunniteltu näyttely pidennettiin koronapandemiasta johtuen elokuulle. Pandemian leviämistä estävien rajoitusten seurauksena taidehalli toi näyttelyn myös videosittelyn muotoon. Video julkaistiin norjankielisen viittomakielen käännöksen kera.

Kulttuurilehti Subject valitsi NO NO NSE NSE:n Norjan vuoden 2020 parhaaksi taidenäyttelyksi. Näyttelyn kuratoineelle Hesslerille voitto oli myös tunnustus Trondheimin merkityksestä kulttuurikentälle Norjassa ja kansainvälisesti.

Artikkeleita näyttelystä tuottivat muun muassa Flash Art International, Frieze ja Art Viewer. Kunsthall Trondheimin, Serpentine Galleriesin ja Koenig Booksin tuottamaan näyttelykatalogiin tilatut tekstit ovat kirjoittaneet Lars Bang Larsen, Stefanie Hessler, Lars TCF Holdhus, Caroline A. Jones, Allison Parrish, Hans Ulrich Obrist ja Ben Vickers.

Teoksen matka Helsingistä Belgiaan ja New Yorkiin

Koronapandemiasta huolimatta taiteilijoiden teokset matkustivat maailmalla ja Frame tuki teoskuljetuksia apurahoilla.

Renata Jakowleff, Daylight, 2019.

Taiteilija ja muotoilija **Renata Jakowleffin** Daylight-teos kuljetettiin kesällä 2020 Framen matka-apurahan tuella Helsingistä Belgiaan, josta galleria Todd Merrill Studio toimitti sen edelleen New Yorkiin. Jakowleffia tuettu kuljetus auttoi tunnustelemaan yhteistyötä ulkomaisen galleristin kanssa.

“Daylight on iso lasinen maalaus, joka koostuu tuhansista verkkopohjalle koostetuista lasiputkista. Teos valmistui Mäntän kuvataideviikoille 2019 ja on sittemmin ollut esillä eri messuilla. New Yorkissa toimiva Todd Merrill Studio pyysi saada edustaa minua ja yhteistyön ensimmäisenä askeleena sovittiin Daylightin esittämisestä heidän galleriassaan New Yorkissa. Daylight kuljetettiin kesällä 2020 Belgiaan, josta edelleen galleria toimitti sen New Yorkiin.

Teos on ollut esillä elokuun alusta lähtien niin galleriassa kuin heidän kotisivuillaan ja muilla alustoilla. Olen gallerian kautta saanut paljon näkyvyyttä ja uskottavuutta työlleni. Galleria haluaisi jatkaa edustamistani laajemmin.”- Jakowleff kertoo.

Peer-to-Peer-verkkotapaamiset uutena avauksena

Peer-to-peer sessions on syksyllä 2020 pilotoitu kansainvälinen mentorointi- ja verkottamisihanke. Hanke sai alkunsa eurooppalaisten nykyaikaisen taiteen tukiohjelmoijien keskinäisistä keskusteluista, joita käytiin pandemian alkuvaiheessa siitä, millaisilla yhteistyön muodoilla kentän kansainvälistä vuorovaikutusta voisi tukea matkustusrajoitusten aikana ja niiden jälkeen ja siitä, millaisia taiteilijoiden ammatillista kehittymistä tukevia toimintoja kentältä puuttuu.

Peer to peer -sessions on sarja verkkoympäristössä tapahtuvia keskustelutapaamisia, joiden tarkoitus on mahdollistaa taidealan ammattilaisten kansainvälistä vuoropuhelua, tukea heidän työskentelyään ja verkottumista ekologisesti kestäväällä ja saavutettavalla tavalla sekä vastata nykyaikaisen taiteen ammattilaisten keskinäisen palautteen puutteeseen.

Syksyn aikana viikottain tapahtuneissa verkkotapaamisissa taiteilijat esittelivät työn alla olevia teoksiaan tai projekteitaan ja saivat palautetta kansainväliseltä mentoriryhmältä. Kussakin tunnin mittaisessa tapaamisessa oli läsnä yksi työtään esittelevä taiteilija ja kolme mentoria.

Hanketta järjestävään verkostoon kuuluu Framen lisäksi **CCA Estonia** (Viro), **OCA Norway** (Norja), **Mondriaan Fund** (Alankomaat), **Danish Art Foundation** (Tanska) ja **Iaspis** (Ruotsi). Kukin organisaatio valitsi hankkeeseen sekä mentoreita että mentoroitavia osallistujia. Vuonna 2020 Suomesta mukana olivat mentoreina kuraattorit **Miina Hujala** ja **João Laia** sekä taiteilijat **Hertta Kiiski** ja **Jani Ruscica**. Hanke jatkuu vuonna 2021 entistä laajemmalla kumppaniverkostolla.

Toinen tilausteos vie Helsingin luontoon ja kaupunkiympäristöön

Laura Soisalon-Soinisen teos *Seven Recipients* Framen aulatilassa. Teos on toteutettu osana Vieraanvaraisuusharjoituksia-ohjelmaa. Kuva: Kira Björklund.

Vuoden 2020 aikana työskentelimme taiteilija **Laura Soisalon-Soinisen** kanssa toisen Vieraanvaraisuusharjoituksia-tilausteoksen parissa. Teokset esitetään Framen toimiston aulatilassa ja ne mahdollistavat taiteilijoille pitkäjänteisen työskentelyn ja teoksen kehittämisen osana Vieraanvaraisuusharjoituksia-ohjelmaa. Samalla teoskomissiot tarjoavat kansainvälistä näkyvyyttä suomalaisten taiteilijoiden uusille teoksille.

Seven Recipients (2020) on paikkasidonnainen installaatio, jossa on nimensä mukaisesti seitsemästä erillistä osaa. Teoksen osat muodostavat Framen aulatilaa yhtenäisen kokonaisuuden, eräänlaisen oodin elämän eri vaiheille ja muutoksille.

Soisalon-Soininen on kerännyt kävelyretkiltään kasvien osia ja yhdistänyt ne virkattuihin kappaleisiin, pusseihin ja naruhiin. Yhteen sidottuina ja ommeltuina ne muodostavat seinältä valuvia ja lattialla makaavia jälkiä taiteilijan vaelluksesta Helsingin alueen luonto- ja kaupunkiympäristöön. Soisalon-Soinisen teoksiin tiivistyy kehoallista tietoa, henkilökohtaisia hengellisiä kokemuksia ja laskennallisia havaintoja materiaalisesta ympäristöstä.

Laura Soisalon-Soininen:

Työskentelyäni teoksen parissa voidaan verrata lauluun, joka punoo yhteen sisäisen ja ulkoisen pyhiinvaellukseni äänet, materiaalit, värit, askeleet ja lepopaikat. Seitsemää teoksen osaa voidaan lukea myös itäisen ortodoksisen kirkon seitsemän sakramentin säilyttäjinä tai elämän toistuvien syklien ja kausien kantajina.

Portfoliotapaamiset

Järjestimme portfoliotapaamiset jo neljättä kertaa valmistuville taiteen maisteri-opiskelijoille marraskuussa. Mukana tapaamisissa oli opiskeijoita sekä Taideyliopiston Kuvataideakatemiasta, että Aalto-yliopiston ViCCA – Visual Cultures, Curating and Contemporary Art, ja valokuvataiteen maisteriohjelmista. Portfoliotapaamisissa opiskelijat pääsivät esittelemään työtään nykytaiteen kentän kuraattoreille ja Framen henkilökunnalle.

Portfoliotapaamisiin oli mahdollista osallistua paikan päällä Kuvataideakatemian tai Aallon tiloissa, tai vaihtoehtoisesti videoyhteydellä kotoa käsin.

Projektipäällikkö Maikki Lavikkala:

Näinä aikoina on erityisen ilahduttavaa, että niin moni opiskelija oli kiinnostunut osallistumaan tapaamisiin, oli se sitten turvajärjestelyin samassa tilassa tai etäyhteyksin. Oli suuri ilo päästä kuulemaan kentälle valmistuvia opiskelijoita heidän kiinnostuksistaan sekä poluista ja prosesseista, jotka olivat johtaneet esiteltyihin teoksiin.

Olin myös vaikuttunut siitä, kuinka hyvät valmiudet opiskelijoilla oli esitellä työskentelyään, vaikka pandemia-ajan vaatimat järjestelyt toivat tilanteeseen varmasti lisäjännitystä.

Shubhangi Singh on parhaillaan valmistumassa Aalto-yliopistoston ViCCA-ohjelmasta ja esitteli työtään portfoliotapaamisessa videoyhteyden välityksellä. Shubhangin mielestä portfoliotapaamiset antoivat ainutlaatuisen tilaisuuden harjoitella oman työn esittelemistä lyhyessä ajassa.

Shubhangi Singh:

*Portofoliotapaaminen ei ole ainoastaan parikymmenminuuttinen presentatio, vaan se sisältää myös presentaation valmisteluprosessin, jossa pala-
sin vanhojen teosteni äärelle, ajattelin niiden kautta, järjestelin sekä valitsin
teokset esitystä varten. Prosessi pakotti minut artikuloimaan työskentelyäni
ensisijaisesti itselleni, mutta myös niin, että voisin luoda mahdollisimman
yhtenäisen esityksen kuraattoreille, jotka suurelta osin eivät olleet ennalta
perehtyneet työhöni.*

Portfolioitaan esitteli kaikkiaan **38** opiskelijaa. Framen henkilökunnan lisäksi tai-
teilijat tapasivat myös muita nykytaiteen asiantuntijoita **Amos Rexistä, EMMasta,**
Kiasmasta, Kohta-taidehallista, Suomen valokuvataiteen museosta, Titanik-
galleriasta ja Turun taidemuseosta. Mukana oli lisäksi freelancekuraattoreita.

Kyselyt kentälle koronaviruksen vaikutuk- sista nykytaiteeseen

Vuoden 2020 aikana selvitimme koronapandemian vaikutuksia nykytaiteen kent-
tään olemalla aktiivisesti yhteydessä kentän eri toimijoihin ja organisaatioihin.
Raportoimme tuloksista ja kentän toimijoiden tilanteesta päättäjille ja rahoit-
tajille tasaisin väliajoin. Toimitimme vuoden aikana kaikkiaan kolme eri kyselyä.
Lisäsimme kyselyistä koostetut raportit ja tietokortit verkkosivuillemme kaikkien
toimijoiden avoimesti käytettäväksi.

Ensimmäinen sähköinen kysely toimijoille lähti välittömästi koronapandemi-
an suljettua museot ja galleriat maaliskuussa. Kysyimme taideorganisaatioilta
ja kuvataidetahtumilta arviota poikkeutilanteesta menetetyistä lipputuloista,
taidemyynnistä ja muista tulonmenetyksistä huhtikuun loppuun saakka. Lisäksi
pyysimme vastaajia arvioimaan menetettyjä kävijöitä, kun lähes kaikki kuvataidetta esit-
tävät tilat olivat joutuneet sulkemaan ovensa. Vastauksia kyselyyn tuli **112** ympäri
Suomea.

Huhtikuussa opetus- ja kulttuuriministeriö teetti taide- ja kulttuurialan toimijoille
verkkokyselyn koronapandemian ennakoiduista vaikutuksista organisaatioiden ja
taiteilijoiden toimintaan elokuun loppuun mennessä. Toimitimme kyselyn kentälle,
kokosimme ja analysoimme vastaukset ja toimitimme ne ministeriön käyttöön.
Toukokuussa julkaistu raportti esitteli tulokset visuaalisten taiteiden osalta.

Lokakuussa teimme loppuvuotta arvioivan kyselyn yhdessä Suomen Taiteilijaseu-
ran kanssa. Kysely oli suunnattu kuvataiteen organisaatioille ja kuvataiteilijoille.
Yhteistyönä toteutetun kyselyn arvio oli, että kuvataiteen kentän (taiteilijat ja ku-
vataideorganisaatiot) tulonmenetykset joulukuun 2020 loppuun mennessä koho-
vat 28,3 miljoonaan euroon.

Hiilijalanjälki numeroiksi ja rakenteisiin

Frame aloitti tien kohti ekologisesti kestävämpiä toimintapoja jo vuonna 2019
laskemalla koko toiminnan matkustuskilometrit ja lähettämällä pyynnön valtioneu-
vostolle muuttaa valtion matkustussääntöä siten, että se kannustaisi ekologisten
matkustamisen.

Vuonna 2020 palkkasimme osa-aikaisen ekokoordinaattorin selvittämään yhdessä
henkilökunnan kanssa toiminnan hiilijalanjälkeä ja tapoja sen pienentämiseen.
Hiilijalanjälki jaettiin viiteen kokonaisuuteen: toimiston ylläpito, apurahatoiminta,
ohjelmatoiminta, tiedotustoiminta sekä Venetsian biennaali.

Laajemman vaikuttamisen toteuttamiseksi Frame toteutti yhdessä kolmen muun
taideorganisaation – **IHME Helsingin, HIAP – Helsinki International Artist Pro-
grammen ja Mustarindan** – kanssa Ympäristökriisi – sanoista tekoihin taiteen
kentällä -ekoseminaarin. Seminaarissa esiteltiin taidekentän toimintatapoja
ilmastonmuutoksen ja luontokadon asettamiin haasteisiin.

Verkossa toteutettua ekoseminaria seurasi päivän aikana noin **200** henkeä. Semi-
naarin puhujataltiointeja on katsottu yhteensä **591** kertaa ja ne ovat katsottavissa
IHMEen YouTube-kanavalla. Puheiden diat ja tiivistelmät on saatavilla suomeksi ja
englanniksi kunkin videon infotekstissä.

Ekokoordinaattori Saara Korpelan ekoblogi on edelleen luettavissa IHME
Helsingin verkkosivuilla.

Lue Framen vastuullisuudesta ja hiilijalanjäljestä verkkosivuiltamme.

Talous ja hallinto

Talous

Framen perustoiminta rahoitettiin opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatavilla toiminta- ja erityisavustuksella.

Framen valtionavustus vuodelle 2020 oli 1 047 223,12 euroa. Valtionavustus koostui toimintaan kohdistuvasta yleisavustuksesta, apurahoihin kohdistuvasta erityisavustuksesta, Venetsian paviljonkivuokriin kohdistuvasta yleisavustuksesta, sekä Finnish-Russian Curatorial Exchange hankkeeseen (2020-2021) ja Vieraanvaraisuusharjoituksia ohjelmaan (2019-2020) kohdistuvista erityisavustuksista.

Toiminta

Vuonna 2020 Frame sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä yleisavustusta 720 000 euroa (2019: 720 000 €). Yleisavustuksesta ohjelmatoimintaan, Venetsian biennaalin Suomen näyttelyihin, viestintään ja hallinnon yleiskuluihin käytettiin 249 529 euroa (2019: 309 058 €). Henkilöstökuluihin kohdistui 463 105 euroa (2019: 416 867 €).

Hallinnon yleiskuluihin ja henkilöstökuluihin sisältyvät apurahahakujen- ja selvitysten hallinnointikulut (apurahakoordinaattorin palkka, hallintokulut ja apurahatoimikunnan palkkiot); yhteensä 70 000 euroa.

Apurahat

Frame sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä erityisavustuksena vuodelle 2020 apurahojen jakamiseen 270 000 euroa (2019: 270 000 €). Frame jakoi apurahoja nykytaiteen kansainvälisiin projekteihin 237 435 euroa ja vuodelle 2021 siirtyi jaettavaksi 37 060 euroa. Lisäksi jaettiin vuoden 2019 palautuneita apurahoja 19 333 euroa.

Venetsian taidebiennaali

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi säätiölle 35 558 euroa Venetsian paviljonkivuokriin.

Säätiö hankki lisärahoitusta vuoden 2022 Venetsian biennaalin Suomen näyttelylle 120 000 euroa. Lisärahoitus siirtyi vuodelle 2022 kun Venetsian taidebiennaali siirtyi vuodelta 2021 pidettäväksi vuonna 2022.

Vieraanvaraisuusharjoituksia

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi säätiölle 50 000 euroa vuonna 2019 käynnistetyn Vieraanvaraisuusharjoituksia-ohjelman toteuttamiseen.

Frame Curatorial Research Fellowship

Koneen säätiö myönsi säätiölle 120 000 euroa vuosina 2020–2022 toteutettavaan Curatorial Research Fellowship ohjelmaan. Tukeen sisältyy 44 800 euroa henkilökohtaisia apurahoja, jotka Koneen säätiö maksaa suoraan taiteilijoille, ja 75 200 euroa, jotka maksetaan Framelle.

Re-practising Hospitalities

Nordic Culture Point (Pohjosmainen kulttuuripiste) myönsi säätiölle 84 600 euroa vuosina 2020–2022 toteutettavalle Re-practising Hospitalities -hankkeelle.

Finnish-Russian Curatorial Exchange

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi säätiölle 30 000 euroa vuosina 2020–2021 toteutettavalle Finnish- Russian Curatorial Exchange hankkeelle.

Hallitukselle ja toimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot

Opetus- ja kulttuuriministeriö on vahvistanut säätiön hallituksen jäsenten kokouspalkkiot. Hallitukselle ja toimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot olivat 93 650 euroa.

Tulos ja taloudellinen asema

Säätiön vuoden 2020 tuotot olivat 1 102 824 euroa (2019: 1 337 401 €) ja toteutuneet kulut olivat yhteensä 1 113 465 euroa (2019: 1 337 783 €). Toiminnan tulos oli 10 640 euroa alijäämäinen (2019: 382 € alijäämäinen). Alijäämä katetaan säätiön vapaasta pääomasta. Säätiön omavaraisuusaste oli 18 % (2019: 44%).

Tilintarkastajat

Säätiön tilintarkastajana toimi Risto Ekholm KHT (BDO Oy) ja varatilintarkastajana Hannele Stenmark KHT (BDO Oy). Säätiön kirjanpito hoidettiin Rantalainen Oy:ssä vuosina 2020–2022 toteutettavalle Re-practising Hospitalities -hankkeelle.

Hallinto ja henkilöstö

Hallitus

Hallituksen jäsenet 25.6.2018 alkaen ovat

- intendentti Henna Paunu (puheenjohtaja)
- asianajaja Jaakko Lindgren (varapuheenjohtaja)
- johtaja Esa Alanne
- toiminnanjohtaja Hanna Maria Anttila
- johtaja Jan Förster
- professori Anna-Kaisa Rastenberger
- kuvataiteilija Jyrki Siukonen.

Valtuuskunta

Valtuuskunnan jäsenet 12.12.2018 alkaen ovat

- Lauri Savisaari, Tampereen kaupunki (puheenjohtaja)
- Ilkka Pitkänen, Suomen Taiteilijaseura (varapuheenjohtaja)
- Joonas Ahlava, Suomen Taiteilijaseura
- Antti Brunni, Espoon kaupunki
- Olli Immonen, Turun kaupunki
- Jyrki Nieminen, Vantaan kaupunki
- Asko Mäkelä, Suomen Taideyhdistys
- Timo Simanainen, Lahden kaupunki
- Maija Tanninen-Mattila, Helsingin kaupunki
- Seela Petra, Suomen Taiteilijaseura
- Nina Toppila Pro Artibus
- Johanna Kiivaskoski, Suomen Taideakatemian säätiö
- Elina Vieru, Oulun kaupunki.

Framen henkilökuntaan kuuluivat: toimitusjohtaja Raija Koli, viestintäpäällikkö Laura Boxberg, ohjelmapäällikkö Jussi Koitela, apurahakoordinaattori Veera Lizé, projektipäällikkö Maikki Lavikkala ja talous- ja hallintopäällikkö Satu Martin (28.2.2020 saakka) ja hallintopäällikkö Sari Väänänen (1.1.2020 alkaen).

Frameassa työskenteli lisäksi määräaikaisissa työsuhteissa avustava ohjelma-kuraattori Yvonne Billimore, tilastoasiantuntija Katri Salmenoja, ohjelma-assistentti Ida Enegren, ohjelma-assistentti Kira Björklund (Lärling-apuraha, Svenska Kulturfonden), ja viestintäassistentti Iris Suomi. Palkkaa, palkkioita ja työkorvauksia maksettiin yhteensä 57 henkilölle.

Mitä seuraavaksi?

Optimistista otetta tulevaisuuteen on sekä helppo että vaikea ottaa. Yhtäältä tapa, jolla koronapandemia nopealla vauhdilla vei koko maailman ja siten myös suomalaisen taidealan kriisiin synnyttää kaikesta kaameudestaan huolimatta luottavaista suhdetta tulevaan: jos tästä kriisistä selvitään, on suomalaisella yhteiskunnalla uudenlaista vahvuutta kohdata isoja kriisejä tulevaisuudessa. Jos nykytaiteen toimijat ja rakenteet selviävät tämän kriisiajan yli, voi tulevaisuus olla vain valoisampi.

Jotta nykytaiteen tulevaisuus olisi valoisampi, ei riitä, että maailmanlaajuinen pandemia hellittää otteensa. Tie suomalaisen nykytaiteen valoisaan tulevaisuuteen edellyttää vahvaa panostusta alan kestävämpään organisaatorakenteeseen. Huolimatta koronan ja vähenevien veikkausvoittovarojen uhasta, tulemme keskittymään tähän vahvistamistyöhön ja siihen liittyvään yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen vuonna 2021.

Valtakunnallinen, monimuotoinen vahva toimijakenttä voi yhdessä ryhtyä rakentamaan tulevaisuutta, jossa digitaalisilla alustoilla ja digitaalisella sisällöllä on samanlainen rooli kuin sillä on musiikki-, elokuva- tai jopa pikku hiljaa kirja-alalla. Vaikka fyysinen vierailu taidemuseossa tai taidegalleriassa on edelleen perustavanlaatuisen elämys, voi hyvin tuotettu digitaalinen kuvataiteen sisältö ja hyvin rakennetut digitaaliset näyttelyalustat tulevaisuudessa tuottaa samanlaista iloa ja merkityksellisyyttä käyttäjilleen kuin ne nyt jo tuottavat muilla taiteen aloilla.

Digitaalisuus avaa tilaa uusille ja laajemmille yleisöille. Alustojen toimivuuden lisäksi saavutettavuus on keskeinen kysymys. Syksyllä 2020 aloitimme mittavan verkkosivu-uudistuksen, ja uusi saavutettava verkkosivusto julkaistaan keväällä 2021!

–Raija Koli

Raija Koli. Kuva: Kira Björklund.

Ohjelma, taiteilijat ja yhteistyö- kumppanit

Vieraanvaraisuusharjoituksia

Vieraanvaraisuusharjoituksia-ohjelmamme toteutui seuraavien puhujien, kirjoittajien, taiteilijoiden, tutkijoiden ja yhteistyökumppaneiden avulla ja ansiosta:

Towards Ecologies of Access

verkkotapahtuma järjestettiin 24.4.2020

taiteilija Kristiina Koskentola
taiteilija Pia Lindman
kuraattori Lars Bang Larsen
kuraattori Mi You

Reading List Leaders -podcast-sarja

neljä osaa, julkaistiin Acastissa 5.5., 12.5., 19.5. ja 26.5.2020.

taiteilija Vidha Saumya
feministi ja aktivisti Shrujana Niranjani Shridhar
kirjoittaja ja tutkija Kamla Bhasin
elokuvantekijä ja kirjoittaja Paromita Vohra
arkkitehti ja aktivisti Arvind Ramachandran.

Rehearsing Hospitalities Companion 2 -julkaisu ja keskustelutarja verkossa

syys–lokakuu 2020

Julkaisu

Julkaisuun kirjoittivat Camille Auer, Yvonne Billimore, Annet Dekker, Denise Ferreira da Silva, Aimi Hamraie, Hanna Helander, Jussi Koitela, Ali Akbar Mehta, Astrida Neimanis, Marietta Radomska, Marianne Savallampi, Laura Soisalon-Soininen, Minna Tarkka ja Touko Vaahtera.

Keskustelut

Neljä verkkotapahtumaa Zoomissa 22.9., 24.9., 2.10. ja 8.10.2020

Keskustelijoina olivat Camille Auer, Chiara Figone, Yvonne Billimore, Jussi Koitela, Annet Dekker, Central Park Archives (Ali Akbar Mehta ja Susanna Ånäs), Aimi Hamraie, Marianne Savallampi, Touko Vaahtera, Denise Ferreira de Silva ja Astrida Neimanis.

Kumppanit

Vieraanvaraisuusharjoituksia

M-Cult
Museum of Impossible Forms
Archive Books

Asiantuntijavierailut

AV-Arkki

Re-Practicing Hospitalities -verkosto

Sixty Eight Art Institute (Tanska)
Estonian Contemporary Art Museum EKKM (Viro)
Konsthall C (Ruotsi)
Kaunas Artist House (Liettua)
Tromsø Kunsforening (Norja)

Finnish-Russian Curatorial Exchange -hanke

Suomen Pietarin Kulttuuri-Instituutti
Venäjän kansallisen nykytaiteen keskuksen Pietarin-toimisto (The National Center for Contemporary Arts in St. Petersburg)
Pohjoismainen kulttuuripiste

Helsinki International Curatorial programme HICP

Helsinki International Artist Programme HIAP

Peer-to-Peer sessions

Verkostossa:

CCA Estonia (Viro)
OCA Norway (Norja)
Mondriaan Fund (Alankomaat)
Danish Art Foundation (Tanska)
Iaspis (Ruotsi).

Osallistujat Suomesta:

kuraattori Miina Hujala
kuraattori João Laia
taiteilija Hertta Kiiski
taiteilija Jani Ruscica

Frame Curatorial Research Fellowship

EVA International
Casco Art Institute

Ohjelmaan vuonna 2020 valitut kuraattorit:

Ama Josephine Budge
Nikolai Smirnov

Nordic-Baltic Curatorial Research Programme

Kumppanit:

CCA Estonia
Curatorial Residency in Stockholm (CRIS)

Osallistujat:

Essi Vesala (Tallinnan taidehalli)
Vera Kavaleuskaya (Luleå Biennial)
Alan Ksol (Frame), siirtyi vuodelle 2021

Tutkimusmatka Tallinnaan ja Narvaan 15.–18.9.:

kuraattori Marilis Rebane
kuraattori Miina Hujala
kuraattori Ramiro Camelo
kriitikko Sanna Lipponen

Portfoliotapaamiset

Taideyliopisto
Aalto-yliopisto

Porin-sivukonttori

Porin taidemuseo
Galleria 3H+K
Porin taiteilijaseura
Tehdas ry:n Vanha radioasema
Taiteen edistämiskeskus

Gallerioiden kansainvälistymishanke

Galerie Anhava
Galerie Forsblom
Galleria Heino
Helsinki Contemporary

Vaikuttaminen

Suomen taiteilijaseura
Kulta ry

Tilastointi

Museovirasto, Anu Niemelä

Apurahan saajat

Lue kaikki Framen apurahansaajat verkkosivuiltamme frame-finland.fi/apurahat

